

Nieuwsbrief 't Zuute Plassie

Stichting
OudOmmen.nl

Webarchief
gemeente Ommen

OldOmmer Ni'js

Verleden - heden - toekomst.

Normaal gesproken houden we ons, als stichting OudOmmen.nl, hoofdzakelijk bezig met het verleden. Deze keer maken we ook een uitstapje naar de toekomst. Op de afbeeldingen hieronder ziet u links de huidige situatie van de Stationsweg en de Hammerweg en rechts de toekomstige situatie zoals het er uit gaat zien als de oorspronkelijke plannen van de Gemeente doorgaan.

De STATIONSWEG in de huidige situatie. Voor het fietsverkeer zijn aan beide zijde van de weg fietsstroken aangebracht. De voetpaden bevinden zich aan de buitenzijde van de weg achter de groenstroken.

De toekomstige situatie. Een tweerichtings-fietspad aan de westzijde door een smalle verhoogde stenen rand gescheiden van de autorijbaan. Aan de oostzijde is de groenstrook met bomen verdwenen zodat het voetpad ook aan de autorijbaan grenst.

De HAMMERWEG in de huidige situatie. Twee eenrichtingsfietspaden die samen met de voetpaden door een groenstrook met bomen zijn gescheiden van de autorijbaan.

De toekomstige situatie. Een tweerichtings-fietspad aan de westzijde door een smalle strook gescheiden van de autorijbaan. De groenstrook met bomen is verdwenen.

Overigens wordt op het moment van dit schrijven - op initiatief van de Gemeente Ommen - door verkeersspecialisten samen met de belangengroep bewoners, een alternatief voorstel gerealiseerd.

Mysteries in het Vechtdal

Door een te late en vervolgens valse start in Vechtdal Centraal ging het dit jaar op het laatste moment niet door. We zullen het voor komend jaar opnieuw proberen en gaan er helemaal vanuit dat het dit keer wel lukt: Een reeks artikelen met tien tot twaalf mysteries die vanaf januari tot half september worden gepubliceerd in Vechtdal Centraal. Deze worden eind september afgesloten met een bustocht langs nog zichtbare overblijfselen van deze mysteries. Ideeën voor deze reeks zijn zeer welkom en kunnen worden verzonden naar info@OudOmmen.nl.

Wachtwoorden:

- Fotoarchief Gemeente Ommen
[Arendshorsterweg1](#)
- Oorlogsdocumenten
alleen via aanvraag op de site

Inhoud Website:

- Nieuwsartikelen
met Laatste nieuws
- Archiefartikelen
vanaf ongeveer 1200
- Agenda
met o.a. Exposities
- Afbeeldingen
met o.a. Zoekplaatjes

Contactpersoon:

Tjeerd de Leeuw
Hammerweg 10
7731 AK Ommen
Tel. 0529-452945
t.deleeuw@OudOmmen.nl

Archiefbeheer:

Jan Lucas
Hammerweg 2
7731 AK Ommen
Tel. 0529-456715
jan.lucas@hetnet.nl

Sponsors

- Café Restaurant
De Wildzang
- Hotel
De Zon
- Autobedrijf
M.C. Bouwman
- Vervoerbedrijf
Taxi Steen
- Boekenverkoop
Beter Boek-Sumba
- Bank
Rabobank
- Hoofdsponsor gezocht
info@OudOmmen.nl

14-10-1961

De koopavond wordt van donderdag naar vrijdag verschoven (o.m. met de invoering 5-daagse werkweek en omdat vele werknemers reeds vrijdags hun werkloon ontvangen).

19-10-1961

Baron M.R. Bentinck tot Buckhorst te Beerze, die maandag 9 oktober bij een auto ongeval te Klarenbeek bij Apeldoorn ernstig werd gewond, is aan de verwondingen overleden. Maximiliaan Robert Bentinck werd 10-09-1882 in Haarlem geboren als zoon van baron R.F.C. Bentinck en baronesse H.A. van Pallandt. Na zijn huwelijk met jr. Speelman vestigde hij zich op het fraaie en uitgestrekte landgoed Beerze. Baronesse Bentinck-Speelman die zich bijzonder verdienstelijk maakte voor het GroeneKruiswerk en ook als schilderes en goede naam had, werd in 1938 gedood op de niet beveiligde overweg te Beerze. In 1940 trad baron Bentinck in het huwelijk met baronesse Schimmelpenninck van der Oye die in 1954 is overleden. Voor de tweede wereldoorlog had baron Bentinck zitting in de gemeenteraad voor de Ver. Gemeentebelangen. Voorts was bij een der oprichters van de afdeling Ommen van het Rode Kruis. Het stoffelijk overschot werd woensdagmiddag onder grote belangstelling bijgezet in het familiegraf op het landgoed.

21-10-1961

Bij Van der Ploeg's Pactonfabriek werken thans 46 personeelsleden. Men houdt rekening met verdere uitbreiding en heeft daarom een kantine voor het personeel laten bouwen.

De restauratie van de molen aan den Oordt is thans gereedgemaakt, maar nog niet van de onderbouw. De Stichting Oudheidkamer heeft aan het gemeentebestuur deze onderbouw te mogen huren voor f 1000,- per jaar. De Gemeente stelt hierna een krediet beschikbaar van f 15.000,- voor restauratie.

04-11-1961

In het gebouw aan de Koesteege zal een Natuurhistorisch Diorama worden ingericht. Dit is mogelijk geworden door de medewerking van het Gemeentebestuur en Baron Ph.D. van Pallandt. De vervaardiging van het Diorama is opgedragen aan de kunstschilder H.L. Wiertz. De geestelijke vader van dit plan is de heer P. Hindriks. Het gebouw aan de Koesteege is eigendom van de Edithstichting; zij beschikt over een ruimte waarin tijdelijk een ULO-klas is ondergebracht en komt waarschijnlijk begin volgend jaar vrij.

14-11-1961

Binnenkort zal bij de firma Kramer aan de Brugstraat een Rode Kruis lectuur kastje worden geplaatst, waar in men tijdschriften e.d. kan deponeren voor ziekenhuizen en sociale instellingen.

De Eerderveldweg wordt donderdag door de C.d.K. Overijssel geopend. Deze weg, die nieuw is aangelegd door Staatsbosbeheer, ontsluit 640 ha fraai natuurgebied, bestaande uit gevarieerd terrein o.m. de bekende zandverstuiving Sahara. Deze weg is 2800 m lang, 3 inches breed en heeft 4 parkeerplaatsen voor \pm 100 auto's met picknick gelegenheid.

25-11-1961

Schoenhandel H. van Kesteren heeft in het pand Brugstraat 3 een speciale sportzaak gevestigd.

De plannen voor een Natuurhistorisch Diorama zijn thans zo ver gevorderd, dat de opening hiervan vrijwel zeker in het voorjaar tegemoet gezien kan worden. De firma Timmerman kreeg opdracht het timmerwerk te verzorgen. De kunstschilder Joub Wiertz zal het reusachtige diorama ontwerpen en schilderen. De meest bekende plekje uit Ommen zullen hierop worden vereeuwigd. Zodra dit werk klaar is zal Piet Bos uit Holten de opgezette dieren plaatsen. Er werd intussen een speciale commissie van advies benoemd waarin zitting hebben de bekende natuur kenners Koop Bakker, F. van Elburg en Th. de Munck.

Streekmuseum uitgelicht - Unieke Collectie Ommerschans

Sinds kort beschikt het Streekmuseum over een unieke collectie over de Ommerschans. Dit is een tijdelijke expositie en is te bewonderen vanaf 2 november 2011. Hieronder een toelichting over een aantal bijzondere stukken.

Hierboven ziet u een afbeelding van de voor- en achterzijde van een poststuk dat naar de Directeur van de afdeling Maatschappij van Weldadigheid Ommerschans gestuurd is. Deze brief is gestempeld in Amsterdam op 4 april, jaartal onbekend. Er zijn nog veel meer unieke poststukken te zien, allemaal afkomstig uit een privécollectie.

Hierboven ziet u een kleine selectie van de munten die speciaal geslagen zijn voor het gebruik in de Ommerschans. Je kon binnen de kolonie alleen met dat geld betalen. Deze munten waren voornamelijk bedoeld om het kopen van sterke drank tegen te gaan. Men begon hiermee rond het jaar 1822 en de munten werden in de Ommerschans zelf geslagen. Enkele jaren later werden er ook munten in de koloniën te Frederiksoord en te Veenhuizen in omloop gebracht. Vanaf het jaar 1837 werden voor de koloniën eendere vervaardigd; ze werden geslagen door de firma G. van Maanen te 's-Gravenhage. Na het jaar 1859 werden deze munten uit omloop genomen.

Wilt u meer weten en zien van deze zeer unieke collectie, kom dan gerust eens kijken in het Streekmuseum.

Met een vriendelijke groet,
Harold Dokter, beheerder Streekmuseum.

Ommer historie aan de hand van artikelen van Henk van der Beek, bij leven journalist te Ommen.

Veel oudere inwoners van Ommen zullen hem nog gekend hebben, journalist Henk van der Beek. Om in

termen van Maarten Toonder te spreken "een heer van stand", veelal met vlinderstrikje. Hij schreef als beroepsjournalist over dingen die Ommen beroerden. Hij overleed eind zestiger jaren. Naast het journalistieke werk heeft hij zich verdiept

in de historie van Ommen. In 'Zuute Plassie' wordt een aantal artikelen van hem gepubliceerd.

In deze nieuwsbrief "Varsen en de Arentshorst (1)".

>> Jan Lucas <<

UIT DE GESCHIEDENIS VAN OMMEN

XXII

VARSEN EN DE ARENTSHORST

Langs den ouden Hessenweg ligt de buurtschap Varsen, een groepeerling van boerenhuizen met oorspronkelijk Saksischen bouwvaard, uit welke historie wij een en ander vermelden.

Varsen kende in vroeger jaren ook het gemeenschappelijk grondbezit: de Marke. In het "Marckenboeck van de buyrschap van Verssen" vinden wij een opsomming van de Erven, die omstreeks het jaar 1550 een "waertal" of aandeel in de Varsener Marke hadden, namelijk het "Bouwhuijs Erve" van de Arentshorst, Dortmansvoorde, Smedinck, ten Passe, ter Schuer, ten Sande, het Waterhuijs ofte Regenmake, Grootenhuijs (Grootens), de hof te Varsen, het Twickkels Erve genaamd het Reepen-goet en Vrijlinck.

Teneinde oneenigheid en twist onder de boeren te voorkomen, waertoe de van oudsher bestaende en vaak met willekeur gehandhaafde rechten aanleiding gaven, werden vastgesteld en in het Marckeboeck opgenomen "Die Wilkorige ende Averdrecht der gemeine Erffgenamen van Verssen".

De meeste bewoners van vorengenoemde Erven waren pachters. Dit blijkt al dadelijk uit het begin van de voorschriften, waarin gezegd wordt: "Inden eersten sullen die Erffgenamen jaerlicx eens bij een comen als die Marcken Richter dat de Beuren (boeren) wittiget soe sall een Itelick Meijer (pachter) sijnen Landtheeren verbaden bij eenen ponde ende wert saecke dat enich van den Beuren dat versumede soe sall de Meijer dat pondt selve gelden ende weert saecke dat die Lantheer ofte iemandt sijner Volmachtich op den benoemden dach niet en queme soe sall die Landtheer dat pondt gelden dat sullen die Erffgenamen soecken aen den Meijer".

De pachter moest zijn landheer dus van de te houden samenkomst bericht zenden, terwijl hij "een pond" boete moest betalen, wanneer hij dat verzuimde. Kwam de landheer niet, dan verbeurde deze de boete, die echter bij den "meijer" werd geincasseerd.

"Ende dan soe salmen alle Jaer twee nije Swaeren (gezworenen) setten in elck einde een, ende dat sall huiselinge ommegeen ende wie hier verweijeringe inne deden, die sollen gelden een heeren pondt nochtant solde hie dat ander jaer de eerste weesen".

De twee gezworenen, ook wel schutters of veldschutters genaamd, werden dus ieder jaar "huiselings" aangewezen, waardoor elke boer een beurt kreeg. Wie weigerde werd beboet met een "heeren pond" en werd bovendien het volgende jaar weer als de eerste aangewezen.

De gezworenen werden beëdigd

- 2 -

De gezworenen werden beëdigd en belast met het toezicht in de Marke, waarbij zij alles wat in overtreding was moesten beboeten. Zij waren verplicht eenmaal per week om den Esch en om de Mars te gaan, om te zien of er wat mankeerde aan afrasteringen, rikkingen, enz., waar het vee door zou kunnen gaan. Zij hadden er verder op toe te zien, dat geen runderen of paarden in gezaaide akkers liepen, dat geen boer meer dan toen varkens hield en dat er tusschen Sint Marten (11 Nov.) en Sint Peter (12 Febr.) geen varkens in den Esch rondliepen. Wanneer de varkens van den Esch weg moesten, kon men ze op den Mars los laten lopen, echter niet "ongecrammet". Men mocht verder geen schapen op de rogge van een ander laten lopen of de ganzen in het zaad.

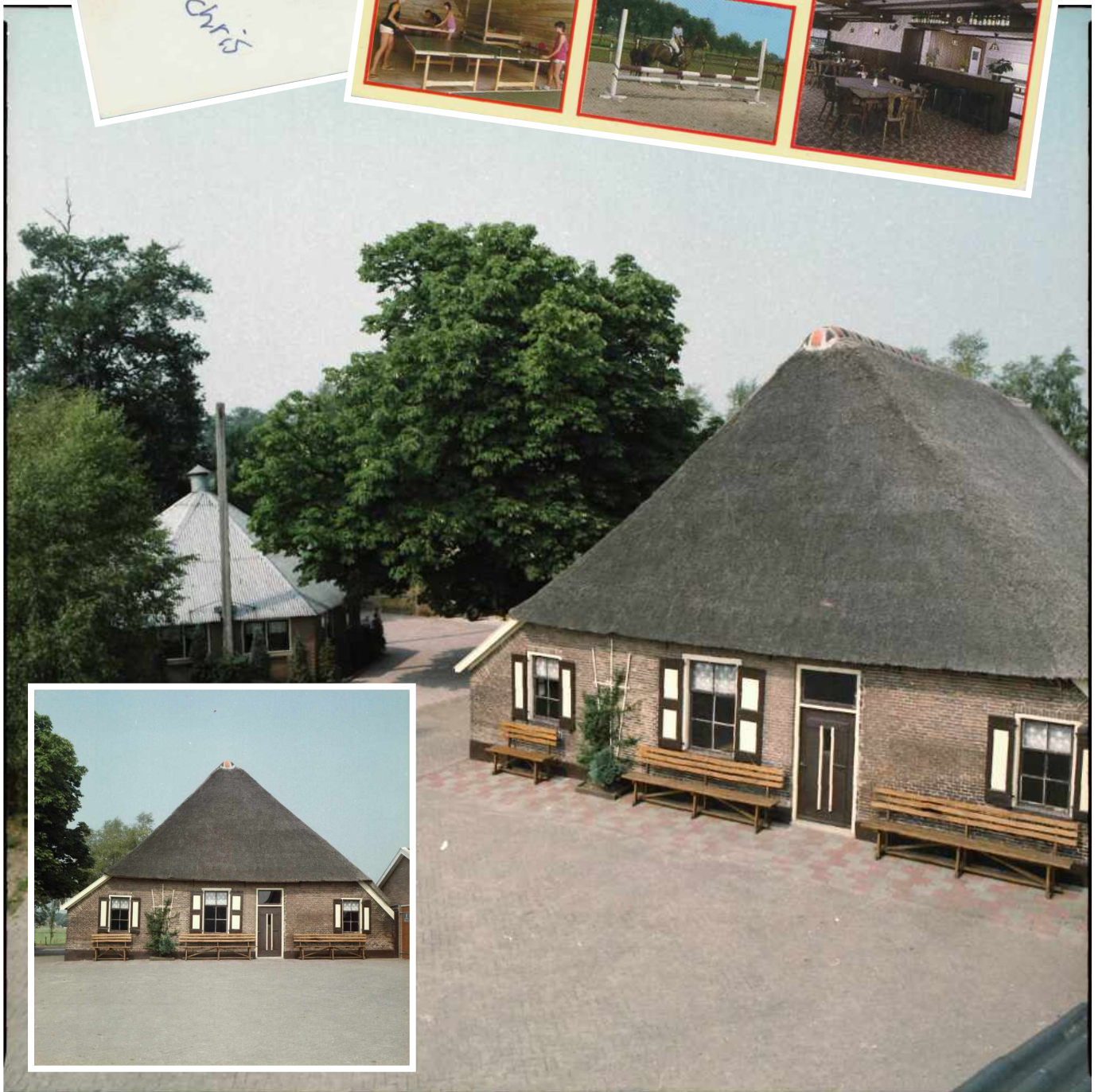
Zoolang de rogge aan "gasten" stond mocht niemand zijn koeien of schapen in den Esch hoeden. De scheper die het eerst deze overtreding beging, werd zwaar gestraft.

Tusschen "onser Liever Vrouwen dach in den Vasten" en "Sanote Marten" mochten geene schapen, varkens of ganzen in het Vlier worden gehoed. Op al deze overtredingen stonden straffen, varieerend van "een toyte Biers", "een quarte Biers", "een plack", "een Butken", "een half Butken" of "een olden Vlemschen" (Vlaamsche Mark).

Eens per week gingen de boeren "to Buerbrincke". Op den Brink werden dan de belangen van de buurtschap besproken. Elke boer was verplicht zelf te komen of "een uijt den huise", om te hooren wat er besproken werd. Elk jaar werd een "holtspraecke" gehouden, waar de Erffgenamen of hun gevolmachtigden aanwezig moesten zijn. Enkele voorbeelden van wat op de "håltspraecken" behandeld werd:

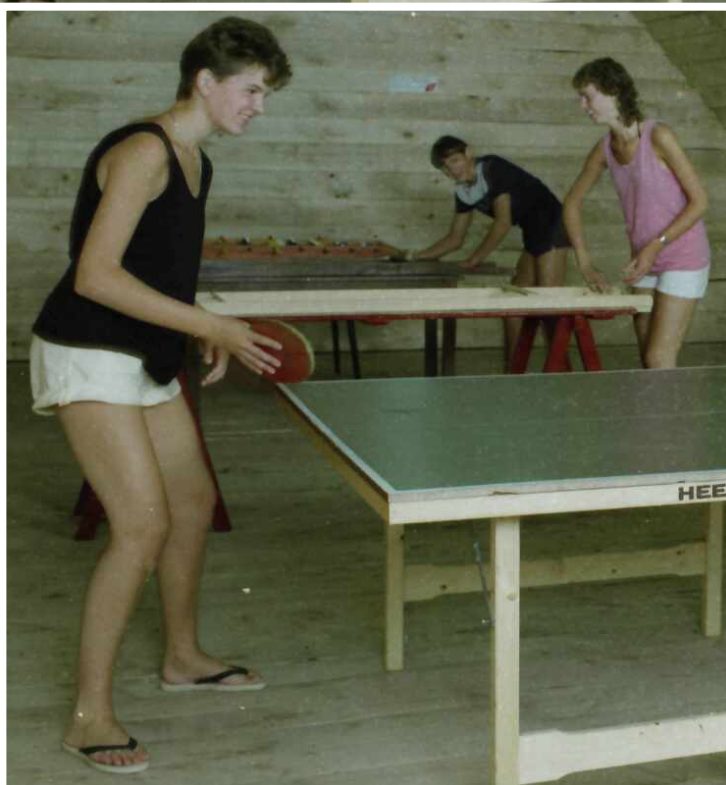
"Anno XV^c ende XVIII (1518) des Maenendaeghes nae Sacramenti sint avercomen ende verdragen die gemeine Erffgenamen van Verssen, dat elck huijs sall alle Jaer paeten ein Vierendeel Willigen ofte Poperen omme sijn Hoffe, ofte daer men vermoede dat sie best wille hebben to wassen, elck huijs bij eenen heeren ponde, Soe sall elck Landtheer Sijne Meijer betalen dat holt ende anders nicht inden die Meijer des van Sijnen Landtheeren begeerde tho betaelen, Soe sall ende mach die Marcken Richter alle Jaer wanneert best om gelievet metten geswaernen omme gaen ende besien ofte een Itelick oock soedaene Potten voorsz. elckes Jaers gepatet heeft, ende waer hie gebreck vin, det mach hie Sijne breucke voorsz. affmanen".

Op 3 Juni 1522 werd overeengekomen: "dat Berent Brincks den gemeinen Erffgenamen ende Buijeren holden sall einen Bullen die hij des Winters selver voeren/ sall, hem selver toekomende."

Fotospecial JosPe - Ommen - De Arendshorst

Beter Boek - Sumba

Jan.lucas@hetnet.nl 0529-456715
Aangesloten bij www.boekwinkeltjes.nl
Antiquarische boeken, kunst, literatuur,
historie, topografie en naslagwerken

Autobedrijf M.C. Bouwman Ommen
Hammerweg 1-5, 7731 AH Ommen
Tel : 0529-456247
www.bouwman.citroen.nl

